

I Opšte informacije

Tokom izvještajnog perioda, aktivnosti nacionalnih institucija su bile usmjerene na unaprijeđenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa preporukama sadržanim u izvještajima relevantnih revizora Evropske komisije.

S tim u vezi, IPA tijela su intenzivno radila na pripremi odgovora na nacрте izvještaja dobijenih od strane relevantnih revizora Generalnih direktorata, kao i na rješavanju nedostataka prepoznatih u navedenim dokumentima. U cilju praćenja procesa usklađivanja sistema sa preporukama i nalazima revizora Evropske komisije, Nacionalni fond je organizovao niz sastanaka sa ciljem izmjene pravnog osnova, Priručnika o procedurama i rješavanja horizontalnih nedostataka vezanih za zapošljavanje i upravljanje ljudskim resursima.

Uzimajući u obzir pozitivne rezultate projekta tehničke podrške „Jačanje sistema upravljanja i kontrole finansijske pomoći EU u Crnoj Gori“, Nacionalni fond je inicirao proceduru za produženje istog. Produženje bi obezbjedilo zaokruživanje institucionalnog i pravnog osnova koji se odnosi na decentralizovano upravljanje pretpristupnim sredstvima, kao i dalji razvoj kapaciteta neophodnih za samostalno upravljanje EU fondovima.

1.1. Pravni okvir

Na osnovu nastalih promjena, Nacionalni fond je dostavio Odluku o imenovanju ključnih IPA lica Vladi Crne Gore na usvajanje. Nakon usvajanja, Odluka je objavljena u Službenom listu Crne Gore 08. oktobra 2013. godine (Br. 47/2013). Ovom Odlukom su prepoznata i imenovana sva ključna lica uključena u proces decentralizovanog upravljanja EU fondovima, u skladu sa IPA Implementacionom Uredbom, nacionalnom IPA Uredbom i unutrašnjim Pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji.

U potpunosti poštujući preporuke i komentare iznešene tokom razgovora sa revizorima Evropske komisije, pripremljen je nacrt izmijenjene Uredbe o organizaciji decentralizovanog upravljanja instrumentom pretpristupne pomoći Evropske unije. Glavne promjene su se odnosile na podjelu funkcija, jačanje uloge NIPAK-a i jasnije definicije odgovornosti na nivou program/projekat/ugovor. Usvajanje inovirane Uredbe se očekuje do kraja 2013. godine, u skladu sa nacionalnim procedurama i obavezama usklađivanja istih sa Sekretarijatom za zakonodavstvo.

Takođe, u skladu sa preporukama revizora, verzija 3.0 Priručnika o procedurama će biti odobrena u IV kvartalu 2013 godine.

1.2. Zapošljavanje

Na osnovu Informacija o administrativnim i tehničkim nedostacima na području uvođenja decentralizovanog sistema upravljanja IPA fondovima (usvojena od strane Vlada Crne Gore u junu 2013. godine), sva IPA tijela su nastavila sa rješavanjem pitanja dodatnih zapošljavanja u skladu sa planovima zapošljavanja, izrađenim analizama opterećenosti poslom i zahtjevima koji se tiču minimalnog broja zaposlenih potrebnim za poštovanje principa podjele nadležnosti. Neophodno je napomenuti da je pitanje zapošljavanja navedeno kao blokirajući nalaz u Izvještajima revizora Evropske komisije te da mu je s toga dat poseban značaj od strane Vlade Crne Gore i Ministarstva finansija.

Takođe, IPA tijela su nastavila sa procedurom zaključivanja ugovora na neodređeno vrijeme sa zaposlenima koji su u IPA strukturi, u cilju obezbjeđenja kontinuiteta i održivosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Neophodno je napomenuti da se radi o aktivnosti koja zahtijeva poštovanje rokova iz razloga što sva IPA tijela moraju poštovati nacionalne procedure propisane Zakonom o državnim službenicima.

1.3. IT politika

Ministarstvo finansija je nastavilo sa aktivnostima vezanim za ispunjavanje akreditacionih zahtjeva koji se tiču IT politike. Komisija formirana od strane Ministarstva finansija je, u skladu sa nacionalnim Zakonom o javnim nabavkama (Odluka Br. 08-10034), izabrala IT kompaniju „Montex Elektronika“ i zaključila ugovor koji ima za cilj razvoj IT sistema za upravljanje, arhiviranje i razmjenu IPA dokumentacije između službenika uključenih u sprovođenje ugovora/projekata/programa finansiranih kroz IPA fondove.

Nacionalni fond je, u cilju otklanjanja blokirajućeg nalaza revizora Evropske komisije, inicirao proceduru procjene usaglašenosti računovodstvenog softvera sa međunarodnim računovodstvenim standardima. Procjenu je neophodno završiti do kraja tekuće godine kako bi se odgovorilo zahtjevima Evropske komisije.

Imajući u vidu rok ugovora, očekuje se da IPA IT upravljački sistem bude razvijen do kraja novembra 2013. godine. Testiranja i potpisivanje Izjave o prihvatanju od strane korisnika se očekuje do kraja decembra 2013. godine.

Računovodstveni softver i Projektno informacioni sistem (PIS)

Računovodstveni softver i Projektno informacioni sistem (PIS) su razvijeni. Softver je zasnovan na MS SQL serveru i završen je u julu 2013. godine. Testiranje od strane korisnika je izvršeno dok je privremeno prihvatanje potpisano od strane korisnika 25. jula 2013. godine. Finalno prihvatanje će biti potpisano nakon instalacije softvera na gore navedeni IT fajl server. Nakon skladištenja navedene aplikacije na IT fajl server, korisnici aplikacije će ponovo sprovesti testiranje kako bi se osigurala funkcionalnost i operativnost sistema.

Takođe, razvijeni su Priručnici za upotrebu PIS-a i računovodstvenog softvera od strane IT kompanije.

II IPA komponente I i II

IPA tijela za komponente I i IIb su intenzivno sprovodila aktivnosti vezane za finalizaciju finansijskog upravljanja i finansijskog sistema, kao i unošenje promjena proisteklih tokom razgovora sa revizorima Evropske komisije.

U tom smislu, Nacionalni fond je tokom izvještajnog perioda koordinirao izradu sljedećih dokumenata:

- Odgovor na Nacrt revizorskog izveštaja za uvođenje decentralizovanog sistema upravljanja u slučaju IPA komponenti I i IIb (dokument dostavljen Evropskoj komisiji 05. jula 2013. godine);
- Odgovor na blokirajuće nalaze Financijalnog izveštaja za IPA komponente I i IIb koji se odnose na uvođenje decentralizovanog sistema upravljanja (dokument dostavljen Evropskoj komisiji 24. septembra 2013. godine).

Dokumenti sadrže pregled ostvarenog napretka u procesu otklanjanja navedenih nalaza, sa fokusom na blokirajuće nalaze koje je neophodno ukloniti prije dobijanja pozitivnog mišljenja od strane relevantnih Generalnih direktorata Evropske komisije.

2.1 Aktivnosti vezane za programiranje IPA komponente I

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je u prethodnom periodu realizovalo niz pripremnih aktivnosti s ciljem upoznavanja svih relevantnih ministarstava, institucija i predstavnika lokalne

samouprave sa IPA 2 perspektivom. Proces konsultacija sa svim relevantnim akterima je organizovan sa ciljem podizanja svijesti u vezi sa IPA 2 perspektivom.

U toku su aktivnosti usmjerene na definisanje prioriternih oblasti intervencije sa namjerom da se učine početni koraci vezani za izradu Nacionalnog strateškog dokumenta (CSP) kao i pripreme za budući proces programiranja.

Tokom izvještajnog perioda, prvi nacrt Nacionalnog strateškog dokumenta je diskutovan i komentaran od strane svih relevantnih nacionalnih i EU institucija.

Očekuje se da će tokom IV kvartala 2013. godine drugi nacrt Nacionalnog strateškog dokumenta biti završen, kao i definisanje i odobravanje prioriternih oblasti/sektora od strane Vlade Crne Gore.

IPA Odbor za praćenje

IPA Odbor za praćenje je održan u Podgorici 23. jula 2013. godine. Sastanku su prisustvovali predstavnici relevantnih državnih institucija, predstavnici Generalnog direktorata za proširenje i Delegacije Evropske unije u Podgorici.

Tokom IPA Odbora za praćenje razgovaralo se o svim bitnim aspektima vezanim za programiranje i statusu implementacije IPA projekata, uvođenju decentralizovanog sistema upravljanja prepristupnim fondovima i pripremanju za korišćenje sredstava iz IPA 2 perspektive 2014-2020.

2.2. Tijelo za prekograničnu saradnju

Po završetku nacionalnih procedura, u septembru 2013. godine je izvršen izbor rukovodioca Tijela za prekograničnu saradnju (Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija).

Na bazi preporuka revizora Generalnog direktorata za proširenje, službenici Tijela za prekograničnu saradnju su intenzivno radili na unaprijeđenju Priručnika o procedurama u cilju otklanjanja identifikovanih nedostataka. S tim u vezi, službenici zaposleni u Tijelu za prekograničnu saradnju su učestvovali u programiranju prekograničnih i transnacionalnih programa za period 2014-2020, uključujući analizu programskih teritorija i potreba zainteresovanih strana. Tokom septembra 2013. godine, organizovani su bilateralni sastanci sa susjednim državama, kao i sastanci u okviru regionalnog projekta CBIB+, što predstavlja dio pripremnih aktivnosti za programiranje prekograničnih i transnacionalnih programa za period 2014-2020.

Osim navedenog, službenici zaposleni u Tijelu za prekograničnu saradnju su prisustvovali sastancima radnih grupa za programiranje 2014-2020 programa sa državama članicama EU.

2.3. Kancelarija za koordinaciju horizontalnih poslova

U prvoj polovini septembra 2013. godine, Komunikaciona strategija za programiranje (period 2007-2013) je završena i dostavljena svim resornim ministarstvima/jedinicama na komentare. Nakon dobijenih komentara, Strategija je odobrena i potpisana od strane NIPAK-a. Dokument predstavlja osnov za dalju izradu Akcionih planova. Izrada akcionih planova je u nadležnosti relevantne Operativne strukture. Procesom izrade i finalizacije navedenih dokumenata koordinira NIPAK.

Vezano za oblast evaluacije, stručni tim projekta Evropske komisije "Privremene i Meta evaluacije IPA programa" je procijenio projekte iz oblasti poljoprivrede, ruralnog razvoja, održivog razvoja, uključujući i energiju za period 2007-2009. Procjena i metodologija su sadržani u Nacrtu privremenog izveštaja za Crnu Goru.

2.4. Sekundarne javne nabavke

Zaposleni u Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) su učestvovali u procedurama sekundarnih javnih nabavki koje su dodijeljene nerazvijenim opštinama u Crnoj Gori. U periodu jul - septembar 2013. godine, zaposleni u Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći su učestvovali u procesima evaluacije (kao predsjedavajući, sekretar ili posmatrač) održanim u opštinama Danilovgrad i Kolašin. Predmet tendera u Danilovgradu je bio ugovor o snabdijevanju građevinskog materijala, dok se u Kolašinu tender odnosio na dodjele ugovora o radovima. Ove aktivnosti su dio procesa izgradnje kapaciteta i proizvod su saradnje Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći, Delegacije Evropske unije i Projekta reforme lokalne samouprave.

2.5. Prvi nivo kontrole

U toku izveštajnog perioda, dostavljeno je 7 Izveštaja o napretku za SEE program kontroloru u Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava što je rezultiralo izdavanjem 7 Izjava o prihvatljivosti troškova. U pogledu MED programa dostavljeno je 7 Izveštaja o napretku i 6 Izjava o prihvatljivosti troškova.

Što se tiče Jadranskog prekograničnog IPA programa, u toku izveštajnog perioda u okviru I poziva za podnošenje prijedloga projekata, kontrolorima je dostavljeno 15 Izveštaja o napretku. Kancelarija Prvog nivoa kontrole je podnijela 18 Izjava o prihvatljivosti troškova. U okviru II poziva za podnošenje prijedloga projekata, 10 novih izveštaja o napretku je dostavljeno kontrolorima.

Tokom ovog perioda, Kancelarija prvog nivoa kontrole je izvršila 3 provjere na licu mjesta.

III IPA komponente III i IV

IPA tijela koja učestvuju u sprovođenju aktivnosti vezanih za IPA komponentu IV su radila na izradi odgovora na Nacrt izveštaja revizora Evropske komisije. Odgovori su dostavljeni nadležnim Generalnim direktoratima 13. septembra 2013. godine.

3.1. Aktivnosti vezane za programiranje IPA komponenti III i IV

Tokom izveštajnog perioda predstavnici Operativne strukture za IPA komponentu III su koristili pomoć pruženu u okviru *Zajedničke pomoći za podršku projektima evropskih regiona - Jaspers*. Takođe, pripremljen je Akcioni plan za buduće aktivnosti koje će se sprovoditi u okviru instrumenta Jaspers. Plan je potpisan i dostavljen Evropskoj komisiji.

Što se tiče IPA komponente IV, poslije potpisivanja tvining ugovora između Crne Gore i Litvanije u septembru 2013. godine, započete su aktivnosti vezane za organizaciju ekspertske misije.

Pripremni Sektorski odbor za praćenje u vezi sa IPA komponentom IV održan je u Podgorici, 12. jula 2013. godine. Sekretarijat odbora za praćenje je razvio nacrt Poslovnika o radu uz podršku Generalnog direktorata za zapošljavanje, socijalnog pitanja i inkluziju i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

IV Jedinice unutrašnje revizije

Pregled stanja u Jedinicama interne revizije je prikazan u Aneksu II ovog dokumenta.

Vlada Crne Gore je Zaključkom br. 06-35/2, od 24. maja 2013. godine, zadužila Ministarstvo pravde, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija,

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo kulture, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da preduzmu neophodne aktivnosti koje se tiču dodatnih zapošljavanja, u skladu sa Pravilnicima o sistematizaciji.

ANEKS I

Indikativni plan implementacije o glavnim pravnim i institucionalnim preporukama / IPA I – IV

IPA Komponente I – IV									
Aktivnosti		Odgovorno tijelo	2013						Praćenje i komentari
			Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec	
I Institucionalni okvir									
1.1	Dodatno zapošljavanje	sva IPA tijela							IPA tijela su nastavila sa aktivnostima vezanim za zapošljavanje neophodnog broja službenika za implementaciju IPA komponenti I-IV. Imajući u vidu procedure koje moraju biti ispoštovane prilikom zapošljavanja državnih službenika, rok dat u Informaciji iz juna 2013. godine će biti prolongiran do kraja 2013. godine. Pogledati dio 1.2. ovog Izvještaj.
1.2	Rješavanje pitanja zaključivanja ugovora na neodređeno vrijeme	sva IPA tijela							Pogledati odgovor u okviru tačke 1.1. Aneksa i dio 1.2. Izvještaja.
1.3	Imenovanje rukovodioca Tijela za prekograničnu saradnju	MVPEI	✓	✓					Proces imenovanja rukovodioca Tijela za prekograničnu saradnju je završen.
II Pravni osnov									
2.1	Izmjena nacionalne IPA Uredbe	NAO/NF	✓	✓	✓	✓			Pogledati dio I ovog Izvještaja.
2.2	Izmjena Odluke o ključnim IPA licima	NAO/NF	✓	✓	✓				Odluka o imenovanju ključnih IPA licima je usvojena i objavljena u Službenom listu Crne Gore. Pogledati 1.1. ovog izvještaja.
2.3	Izmjena Implementacionog sporazuma	NF/CFCU/ Rukovodioci Operativnih struktura	✓	✓	✓	✓			Implementacioni sporazum je revidiran u skladu sa preporukama revizora. Izmijenjena verzija će biti potpisana od strane relevantnih strana u IV kvartalu 2013. godine.
2.4	Izmjena Operativnog sporazuma	Operativna struktura	✓	✓	✓	✓			Operativni sporazum je revidiran u skladu sa preporukama revizora. Revidirana verzija će biti potpisana od strane relevantnih strana u IV kvartalu 2013. godine.
2.5	Unaprijeđenje Priručnika o procedurama	sva IPA tijela							Verzija 3.0 Priručnika o procedurama će biti proslijeđena relevantnim institucijama na odobrenje/verifikaciju u IV kvartalu 2013. godine, nakon potpunog usklađivanja sa revizorima Evropske komisije. Pogledati 1.1. ovog Izvještaja.

IPA Komponente I – IV										
Aktivnosti		Odgovorno tijelo	2013						Praćenje i komentari	
			Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec		
III Prostorije										
3.1	CFCU/NF prostorije	MF							Zaključima Informacije koja je usvojena na Vladi Crne Gore u junu 2013. godine, krajnji rok za ispunjavanje ove aktivnosti je bio kraj jula 2013. godine. Imajući u vidu da je analiza postojeće državne imovine pokazala da ne postoji mogućnosti da se iskoristi postojeći državni prostor, donijeta je odluku o raspisivanju tendera za iznajmljivanje prostorija. Tender je završen i potpisan je ugovor sa ponuđačem koji je ispunio zahtjeve definisane od strane Ministarstva finansija.	
IV IT politika										
4.1	Razvoj računovodstvenog softvera	NF/CFCU	✓						Pogledati dio 1.3. IT politika	
4.2	Razvoj PIS softvera	NF/CFCU	✓						Pogledati dio 1.3. IT politika	
4.3	Potpisivanje Izjave o prihvatanju računovodstvenog i PIS softvera	NF/CFCU	✓						Pogledati dio 1.3. IT politika	
4.4	Nadogradnja PIS softvera (u skladu sa potrebama IPA komponenti III i IV)	NF/NIPAK/ Operativna struktura							Imajući vidu potrebu za usklađivanjem PIS-a sa specifičnim kriterijuma IPA komponenti III i IV, nadogradnja softvera je planirana za IV kvartal 2013.godine.	
4.4	IT fajl server	MF/MIDT								
	Izbor provajdera za IT fajl server		✓	✓						Pogledati dio 1.3. IT politika
	Razvoj softvera za IT fajl server									
4.5	Pohranjivanje PIS-a i računovodstvenog softvera na IT fajl server	MF/MIDT							Pohranjivanje PIS-a i računovodstvenog softvera na fajl server i dodatno testiranje će biti obezbijeđeno tokom IV kvartala 2013. godine. Pogledati dio 1.3. IT politika	
V Jedinice unutrašnje revizije										
5.1	Zapošljavanje	sva IPA tijela							Pogledati dio IV Izvještaja i Aneks II.	
5.2	Izgradnja kapaciteta u jedinicama unutrašnje revizije	MF/ sva IPA tijela							Pogledati dio IV Izvještaja i Aneks II.	

Aneks II

Trenutno stanje u pogledu kapaciteta u Jedinicama unutrašnje revizije

N ^o	Institucija	Broj predviđenih mjesta	Broj popunjenih mjesta
1	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	3	1
2	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	4	1
3	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	3	1
4	Ministarstvo unutrašnjih poslova	3	1
5	Ministarstvo ekonomije	3	1
6	Ministarstvo odbrane	3	1
7	Ministarstvo finansija	7	10
8	Ministarstvo obrazovanja	3	2
9	Ministarstvo kulture	3	1
10	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	3	1
11	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	3	1
12	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	2	1
13	Ministarstvo nauke	1	1
14	Ministarstvo pravde	2	0
15	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Ugovor o prenošenju sprovođenja unutrašnje revizije na jedinicu unutrašnje revizije Ministarstva rada i socijalnog staranja (Br. 01-107/13 od 22.01.2013.)	-	-
16	Ministarstvo zdravlja Ugovor o prenošenju sprovođenja unutrašnje revizije na jedinicu unutrašnje revizije Ministarstva finansija (N ^o 05-6593/3, 22.06.2012.)	-	-
	Ukupno	43	23